

Секція: Державне управління, самоврядування і державна служба

Дружинін Сергій Сергійович

аспірант

Одеського регіонального інституту державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України

м. Одеса, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДЯНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ

Досвід ЮНЕСКО у сприянні розвитку державно – громадянського партнерства для культурних та творчих галузей показує, що їх слід розглядати як інвестиції у людський розвиток, а не як субсидії. Розвиток цього сектора також вимагає безпосередньої участі як приватних підприємств, так і професійних асоціацій у пошуку балансу між державними та приватними інтересами. Таке партнерство - шлях до кращого майбутнього - не тільки тому, що вони дають додаткові фінансові ресурси, але й тому, що робота здійснюється безпосередньо з приватним сектором у структуруванні та розвитку ринків культурних товарів та послуг.

Як зазначається в «International Trade forum magazine»: «культурні та творчі індустрії створюють, виробляють та розповсюджують товари та послуги на основі людської уяви та творчості. Вони включають друк та видавництво, візуальне та виконавське мистецтво, культурний туризм та пов'язані з ними галузі спадщини, кіно, музику, радіо, телебачення, мистецтво, дизайн та ремесла» [5].

Загалом, сучасні позиції ЮНЕСКО щодо формування державно-громадянського партнерства ґрунтуються на узагальнених поглядах на культуру. Зазначається, що культура повинна бути в центрі стратегій

розвитку, оскільки культури визначають відносини людей до інших людей у суспільстві та навколишньому світі, включаючи природне середовище, і визначають їхню поведінку [2]. Констатується, що сучасні підходи до державно - громадянського партнерства гуртуються на підставі існуючих традицій, норм, практик тощо.

Основна ідея сучасного державно-громадянського партнерства заснована на сталій у світі думці, що культурні ресурси громади можуть бути перетворені в економічне багатство шляхом просування унікальної ідентичності (ЮНЕСКО), традицій, культурних продуктів і послуг регіону, спрямованих на створення робочих місць і доходів. Інвестування у збереження культурних цінностей, сприяння культурним заходам, традиційні знання та навички, що розвиваються людиною протягом дуже тривалого періоду адаптації до навколишнього середовища, також є дуже ефективним засобом зміцнення екологічної стійкості та соціального капіталу громад [1].

ПРООН у цьому контексті наголошує, що «багато хто вважає, що визнані прогалини і невдачі в реалізації багатьох програм розвитку, насправді пов'язані з відсутністю уваги до місцевих особливостей, культурних ідентичностей і цінностей, «м'якших» вимірів розвитку, які мають вирішальне значення для стійкості» [4]. Також, культура як сектор діяльності, включаючи матеріальну і нематеріальну спадщину, творчі індустрії, сама по собі є потужним рушієм розвитку, з соціальними, економічними та екологічними наслідками, що впливають на суспільство [4]. Таким чином йдеться про перенесення розуміння культури з духовної сфери в сферу практичної економічної діяльності.

Проблема форм приватних інвестицій в культуру актуальна на сучасному етапі розвитку культури у багатьох розвинених державах. Розробці цих форм приділяється увага науковцями, політиками, державними управлінцями, громадськими об'єднаннями і головне – бізнесом. Мова йде про вироблення нових концептуальних підходів до розвитку культури.

Основне – це приватна участь в культурі. Як наголошують зарубіжні науковці, такі політики та стратегії повинні бути свідомо розроблені та на кожному рівні: національному, регіональному та муніципальному [3].

Наріжним каменем заохочення приватних інвестицій в культурний сектор вважається *податкова політика*. Зазначається, що перехрестя між податковою політикою та культурною політикою очевидне, податкове регулювання має позитивні або негативні наслідки для культури. Культурна політика і фіскальна політика стають все більш і більш переплетеними. Часто не враховується, що культура пожертвувань відображає спосіб, у якому державне забезпечення заохочує перерозподіл приватних коштів на культурні сектори в певних країнах. Якщо податки високі і державні витрати значні, платники податків вважають, що вони вже виконали свою соціальну відповідальність. Тому результати існуючих стимулів мають різні ефекти в різних країнах [3]. Податкові пільги рідко розробляються спеціально для культури та мистецтва, але розраховані на більш широку філантропічну категорію. Сфера культури лише одна з багато благодійних областей, серед таких як соціальні справи, охорона здоров'я, спорт, релігія тощо. Статистичні дані в більшості випадків не розрізняють культурну частку у доходах спонсорства, благодійних пожертвувань і капітальних вкладень, це ускладнює моніторинг приватних інвестицій в культуру через ці механізми [3, с. 12].

Література

1. Contributions and Gifts. 26 CFR 1.170-1: Charitable, etc., contributions and gifts; allowance of deduction. : URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/rr-03-28.pdf>. Part 1, Section 170.
2. Culture enables and drives development. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. URL: <http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/culture-and->

development/the-future-we-want-the-role-of-culture/culture-enables-and-drives-development/

3. Culture as a driver UNESCO In practice: Culture as a driver. URL: <http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/culture-and-development/the-future-we-want-the-role-of-culture/culture-enables-and-drives-development/in-practice-culture-as-a-driver/>
4. NGOs and CSOs: a note of terminology. UNDP China. URL: <http://www.cn.undp.org/content/dam/china/docs/Publications/UNDP-CH03%20Annexes.pdf>
5. One size does not fit all. United Nations Educational Scientific and Cultural Organization. URL: <http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/culture-and-development/the-future-we-want-the-role-of-culture/one-size-does-not-fit-all/>